

Oșteanul căzut

Viteaz erou în luptă căzut,
 Departe de-ai tăi, de pământu-ți iubit
 De patria ta mult iubită,
 Ai tăi te plâng cu inima zdrobită.

Departe, departe, în țările străine
 Și nu ești băgat în seamă de nime,
 Îți dormi somnul cel de veci și lin,
 Departe, departe în pământ străin.

Ai căzut în lupte groaznice și grele,
 Dumnezeu te ierte, ne doare, ni-e jale,
 Ai căzut în luptă grea pentru neam și țară,
 Luptând vitejește cu mare bravură.

Nu ai cruce la mormântul tău,
 Nici veletul cu numele tău,
 După tine ai tăi părinți și frați și surori
 Lacrimi varsă ca ploaia din nori.

Vor frece multe veri înflorite,
 Tu, viteaz erou n'ai să ai de ele parte,
 Sub un vișin mândru, frumos înflorit
 Îți dormi somnul în proaspăt mormânt.

Acest vișin mândru, frumos, înflorit
 Își scutură floarea pe-al tău mormânt,
 Fie-ți memoria binecuvântată
 Și... la revedere în lumea cealaltă...

George Meseșan.

Moțul Ciocîrlanului

Odată barza se hotărăște să steie și pe iarnă la noi ca să vadă și dinșa zăpada și să știe ce-i acela frig... Zis și făcut. S'a cuibărit cum a putut mai bine, privind încrezută la celelalte șiruri de berze și cocori, care se duceau chemându-se jalnic.

Toamna aceia a fost lungă, numai cu unde ușoare de răceală, așa că barza nu s'a simțit de loc de întârzierea ei. Mincare găsia încă și din trecut, prin bălțile rămase toate numai în stăpînirea ei.

Barza rîdea acum singură de graba sîratelor ei plecate:

— Auzi, ce proastă aș fi fost, să părăsesc bunătate de locuri.

Barza clempănia fericită în cuibarul ei de pe casă, în tîmirea satului, care nu mai văzuse o așa minune. Cum sta singură, într'un pîcior și măsura cu privirile orizonturile cenușii, s'ar fi părut că așteaptă iarna cu adevărată curiozitate.

La urmă, însă, vremea s'a schimbat, cerul atîrna cam greu, gata și de ploaie și de lapoviță.

Barza se strîngea tot mai sgrîbuliță și mai îngrijată, minunîndu-se de cum se schimbă timpul.

Intr'o noapte de iarnă, se pornește un vifor de cele pustiitoare, care vîntură și răstoarnă totul din cale, acoperind pămîntul cu troiene. În mînia aceea a viforniței, barza a fost smulsă din cuibul ei și dusă de vînt încolo, departe, tocmai în pustiul cîmpului.

Cînd s'a luminat de ziuă, biata pasăre întârziată s'a trezit înzăpezită în niște brazde întoarse, țapănă de înghețată și flămîndă de de-abia s'a putut scutura de ninsoare.

— Valeu! da proastă minte-am avut, să rămîn eu pe aici!...

Apoi, ujtîndu-se împrejur și văzînd întinsul de troiene albe, a plecat ciocul în jos tristă:

— Iarnă mi-a trebuit mie?

În vremea asta, barza aude țîtîind un ciocan zborînt și spîntec, care zbură prin prajur, căutînd vre-un colț de brazdă desgolit, ca să cîmposească și ea. Cînd

Frica Ententei de o pace separată

— Oho! — țîtîind ciocanul și spîntecul — mormăntul ăsta mult ne mai face să asudăm, vrea să iasă în larg, și să facă pace, lăsându-ne pe noi cu buzele umflăte. Asta nu se poate!

l-a văzut barza așa mititel și pe un ger ca acela, și-a lăsat aripile în jos de milă și amandea, tip-tip-tip, după ciocirlanul jucăuș:

— Tiii!... măi copile, cum ești și tu de sprențar, o să te pătrundă frigul și ai să mori. Vino mai bine la mătușa-ta încoace și viră-te supt o aripă, să te încălzească...

— Da' ce-i vreme de încălzit acum?

— Dar nici de treabă nu-i... Mai ales cit ești tu de mititel, se poate să mori de ger...

Ciocirlanul, dacă vede cu cine are a face, îl bufnește risul:

— Ce-i gerul acesta, pe lângă cele apucate de mine în tinereță?

Barza ridică ciocul, nedumerită:

— Ce vorbești tu de tinereță, un păcat de plod?

Ciocirlanul tușește a groapă și chis-cuiește ca din amintire:

— Apoi să-ți spun, dacă vrei, tocmai de pe timpul lui Papură-Vodă... Eu eram flăcău pe vremea aceea. Un străbunic al dumitale flăcăia și el tot pe atunci! Te-a... cea iarnă am apucat noi.

Barza nu se poate stăpîni și se răsteste odată, înciudată:

— Vra să zică tu, o nucușoară de pasăre, să fii mai bătrîn decît mine?

— Eu sînt vechiu tare...

— Ptiu, bată-te crucea, dihanie... Fugi din fața mea, că intru în păcat cu tine!

Și barza face pac cu ciocul în capul ciocirlanului, de-i scoate penele fuguiu în creștet.

Și de atunci cică ciocirlanul a ră-

mas cū moș pe cap, iar barza nu mai întîrzie iarna la noi, ca să nu mai ajungă de rușinea copiilor...

Cântecul de adio, al recrutului

Rămas bun, părinți și frați,
Dați mîna și mă iertați.
Frați, părinți, măicuță, tată,
Poate v'am greșit vr'odată,
Că eu mă duc dela voi
Și nu știu întoarce-moi;
Mă duc, nu știu când mă întorc.
Rămas bun, s'aveți noroc,
Eu mă duc în țări departe,
S'aveți cu toți sănătate;
Rămas bun, sătutul meu,
Eu te las cu Dumnezeu,
Rămas bun, coasă și plug,
Rămas bun, c'acum mă duc,
Rămas bun, săpă, secure,
Voi, a' mele surioare,
În loc de-a vă prinde 'n mîină
Eu voi prinde pușca 'n mîină,
Pușca și patroanele;
Și-oi străbate dealurile,
Văile vâlcelele,
Și 'n loc de-a merge la joc
Mergem cu toții în foc,
Și 'n loc de diplă zicînd
Vom auzi ori și când
Tunurile bubuînd.
Aste arme-afurisite
De răi oameni iscodite.
Rămas bun, livezi cu flori,
Rămas bun, fete feciori,
Rămas bun, vie, ogradă,
Rămas bun măicuță dragă,
Rămas bun codrii, vâlcele.

Nu știu când mă mai vedeți
Rămas bun mîndrile mele,
Rămăneți de mă jeliți,
Eu mă duc în țări străine
Unde nu cunosc pe nime.
Ieși măicuță pîn' la cruce
De vezi neamțu cum mă duce.
Pe sunetul dobelor,
Spre scurtarea zilelor,
Pe sunetul trimbiții
Spre scurtarea vieții.
Ne duce greu încărcăți
Pe ritul cel cu finaț,
Pe rit cu flori mășărlînd,
Cu giulgiul lacrimi ștergînd.
Foaie lată de pe baltă
Fostumi-a și bine-odată,
Dar s'a întors frunza pe tău
Și-am ajuns la-atîta rău.
Rămas bun dragul meu sat,
Eu de tine mă despart,
Zilele 'mi sunt socotite
Și armele fîntuite.
Zilele 'ni sunt numărate
Și armele ferecate.

George Meseșan.

CORB LA CORB.

O biată femeie trăia rău de tot cu bărbatu-său, că era bețiv tare și avea arșag la beție, iar când nu era beat, era om sucit de tot.

S'a gândit, săraca, ce să facă și a încercat tot ce i-a trecut prin gând, dar de geaba le-a făcut toate că n'a folosit nimic.

La urma urmelor hai să ducă o luminare la biserică și să o puie la Domnu Christos, rugîndu-se să-i îndrepteze bărbatul ca să mai aibă și ea o zi bună, că nu mai putea răbda.

A cumpărat luminarea și a pornit spre biserică.

Pe drum se întîlnește cu o cumătră a ei, care o întreabă:

— Dar încotro, cumătră?

— Ia mă duc la biserică cu luminarea asta.

— La ce?

— Să o pui la Domnu Christos că iacă și iacă ce m'am gândit...

Și-i spuse ce plănuse.

Dar cumătră-sa de colo:

— Fugi d'acolo fă, cumătră, nu i-o duce lui Domnu Christos, mai bine du-jo maichi Preceste, că e femeie și te pricepe, dar lui Domnu Christos la ce? că ăla e bărbat; tu nu știi că corb la corb nu scoate ochii.

LUX

Între oameni de literă:

— Ce, tu porți ciorapi de mătase?

— Cum, n'ai observat până acum? Îi port de două luni.

Cazacul a ajuns la putere

La Petersburg e acum un control foarte serios. Un cazac care s-a de pază, oprește la poarta orașului un subțitler și-l întreabă:

— Camarade, ai libertate de liberă trecere?

Acasta începe să cânte prin toate buzunarele. Dar cazacul îl oprește și-i zice:

— Nu mi-e cald, camarade, doar nu pot să cântec.

In vederea ultimei răfuielei

Soldatul neamț: Să vie numai înfurnurării Ententei, ca le trântesc una, de se plvălesc în prăpastie. Eu nu știu de glumă.

Cuvinte ce nu trebuie uitate

Nu face din capul tău calendar

Când vrei să te însori, de ești de viță de jos să nu iei neam de sus, ce să nu-ți zică: Scoală tu, să șez eu.

Boii uniți la pășune,
Lapul nu-i poate răpune.

Nu poate fi înalbitorul
Tovarăș cu vopsitorul.

Tu copilul meu,
Să-ți iei nevastă de casă,
Nici urita, nici frumoasă,
Nu o să o pui cadră în perete
Nu o să o atârni cercei la ureche.
Nu o să o scoți în târg de vânzare.

Ce nu-ți este din potrivă
Îți va fi tot împotriva.

Ești stăpân pe capul tău
Ori pe bine ori pe rău.

Mie nici nu-mi intră în pungă, nici nu-mi iese.

POSTAȘUL PE FRONT.

Postașul infanterist (urcând un munte de pe frontul italian): Vei, frate, eu mai lute am ajuns sus, ca tine.

Camaradul: Nu-i de mirare! Doar ești poștaş, și ești obișnuit cu urcarea scării. Eu însă sunt negustor, vinzător de legume.

Răspunsul bărbatului

Soția (care se află în apele Murășului): Sărți, oameni buni, te-a înec, nu pot să înțeleg.

Bărbatul (de pe mal): Ce strigi așa, diavol de miere. Nici eu nu pot să înțeleg, și mi lip ca tine.

SERMANII POETILOR

— Domnule poet, ai doi mult ca fratele meu să declame la fidanțarea sorie mele o poezie de ocazie. Pe sora mea o cheama Ofofia, iar pe fiul meu cunosc Nicolae. Te rog dar spune-mi, dacă poți, ce să scrie și să primeze aceste două lucruri.

O noapte de emoții

sau

Anghina difterică și lemnul de molidv

Schiză umoristică după Mark Twain

Bântuia în oraș teribilă și incurabilă pe atunci anghină difterică, înnebunind de spaimă pe toate mamele, — când atrăse atenția nevastii mele asupra miciei noastre Penelope și îi zisei: — »Draga mea, să fii în locul tău, n'as lăsa copila să roadă la bucata aia de lemn de molidv«.

— Da'ce poate să-i strice, dragă? îmi răspunse ea, întinzând totuși mâna să ia bucata de lemn — căci femeile nu pot să primească nici sfatul cel mai vădit cu minte, fără ca să discute; adică, vreau să zic, femeile meritate.

— Scumpa mea, urmai eu, lemnul de molidv este, cum se știe, cel mai puțin nutritiv din câte lemne poate să mănânce un copil.

Nevastă-mea lăsa jos mâna cu care tocmai voise să ia lemnul din gura fetiței și zise, iritată:

— Ei, o să știi tu acum mai bine. Când toți doctorii spun că terpeninul din molidv e bun pentru spinare și pentru rinichi.

— A, atunci am făcut greșală. Nu știam că mitica e bolnavă de șira spinării și de rinichi și că doctorul a prescris...

— Dar cine ți-a spus că fetița e bolnavă de șira spinării ori de rinichi?

— N'ai spus, dragă, dar mi-ai dat să înțeleg că...

— Ce idee! Nu ți-am dat să înțelegi nimic așa ceva.

— Dar, scumpa mea, n'ai spus tu tocmai acușica...

— Lasă-mă în pace cu ce am spus și ce n'am spus! Ce-mi pasă mie de ce am spus! Nu-i strică fetiței nimic dacă-i place să roadă la o bucată de lemn de molidv; asta o știi și tu tot așa de bine ca și mine. Las-o să roadă. Și cu asta, basta.

— Nu mai zic nimic, dragă. Recunosc puterea argumentelor tale și chiar am să comand numaidecât două sau trei capace de lemn de molidv. Să nu sufere copiii mei lipsa, pe când eu...

— Te rog. Pleacă odată la birou și lasă-mă în pace. Nu poate cineva să facă nici cea mai mică observație, fără ca să începi numaidecât să contrazici și să discuți, și iar să discuți, până ce nici nu mai știi ce vorbești... Da niciodată nu știi ce vorbești!

— Foarte bine; fie cum zici. Dar e o lipsă de logică în observația ta din urmă, că...

Ea însă luă copila și mă lăsă cu vorba neisprăvită. — Dar seara veni la masă, galbenă ca ceapa și strigând:

— O, Mortimer! Incă unul! Măcel George Gordon are și el...

— Anghină difterică?

— Anghină difterică?

— Și nu mai e nicio speranță?

— Nici una. O, ce ne facem, ce ne facem?

Peste puțin, fata aduse pe mica noastră Penelope să ne zică noapte bună și să-și spună rugăciunea pe genunchi mamei sale. Pe când își recita versurile, fu apucată de o mică tusa. Nevastă-mea se lăsă pe speteaza scaunului ca lovită de danbla. Dar în momentul următor sări în sus, cu energia și hotărârea pe cari le dau spaimetele mari.

Porunci să se aducă leagănul copilului în odaia noastră de dormit și ea singură se duse să supravegheze operația, luându-mă, firește, și pe mine. Aranjaram totul în grabă. Un pat se pregăti pentru fata în casă în budoarul nevastii. Acuma însă îi dete în gând că mitica era prea departe de noi; ce avea să fie dacă peste noapte aveau să se producă simptomele?

— Sărmana îngâlbeni iar la acest gând.

Transportarăm deci iar leagănul și fata în odaia copiilor și ne pregătirăm nouă un pat în camera alăturată. Deodată nevastă-mea sări: — »Dar dacă se molipsesc acum și ceilalți dela Penelope?« Această temere o cuprinse cu o nouă spaimă, și cu toții ne grăbirăm să ajutăm la retransportarea leagănului în zorul nevastii care, cu toate acestea, puse și ea mâna, trăgând, de leagăn aproape să-l descioceleze.

Coborirăm în etajul de jos; dar acolo nu era loc pentru îngrijitoare, și nevastă-mea era de părere că experiența ei ne-ar fi fost de un ajutor neprețuit. Așadar, ne întoarserăm iar cu tot calabalicul în odaia noastră de dormit, și ne acuiarăm ca niște păsări bătute de furtună cari și au regăsit cuibul. Nevastă-mea alergă în odaia copiilor să vadă ce mai era pacolo. Se întoarse numaidecât speriată iar:

— De ce doarme oare Trudica așa?

Răspund: — Ei, dragă, știi că ea doarme întotdeauna ca cioplită în piatră.

— Știu, știu; dar acum e ceva ciudat cu somnul ei. Pare că respiră așa... așa... așa de regulat. O, e îngrozitor!

— Dar, scumpa mea, ea respiră întotdeauna așa, regulat.

— Ei, știu eu; dar astăzi e ceva de spaimă. Ingrijitoarea ei e prea tânără și fără experiență. Să las pe Maria acolo, dacă se întâmplă ceva.

— Ideea e bună. Dar cine-o să-ți ajute aci?

— O să-mi ajuti tu, dac'o fi nevoie! De altfel eu n'am nevoie de niciun ajutor, într'o împrejurare așa de grea.

Îi spusei că m-aș dispregul eu însuși, dac'aș putea să dorm acolo liniștit, în vreme ce ea ar veghia toată noaptea la căpătâiul bolnavoarei noastre. — Dar ea mă împacă cu gândul. Deci Maria se duse și-și reintegră postul în odaia copiilor.

În somn, Penelope tuși Te două ori.

— Ah, de ce nu vine doctorul? Mortimer, e prea cald în odaie; holărit, e prea cald. Deschide ventilatorul! Repede!

Îl deschisei și, consultând termometrul, mă întrebai dacă patruprezece grade era cu adevărat o temperatură prea ridicată pentru un copil bolnav.

Acu se întoarse vizitau din oraș cu

vestea că doctorul nostru e bolnav. În pat și nu poate veni. — Nevastă-mea se uită la mine cu privirea stinsă și-mi zise cu vocea frântă: — »E o fatalitate! E scris! Doctorul nostru n'a fost bolnav niciodată! Niciodată! N'am fost destul de prevăzător, Mortimer, nu. Totdeauna ți-am spus. Acu iați rezultatul. Copila n'are să se mai facă bine. Sa fii fericit dac'o să poți să-ți ierți ușurința. Eu n'am să mi-o iert niciodată.

Răspunsei, fără intenție de ofensă, dar cu vorbe nenorocos alese, că nu mi se pare să fi dus noi o viață tocmai atât de ușuratică.

— Mortimer! Vrei să arunci în pierzare și cellalt copil? — strigă ea și începu să plângă. Dar se întrerupse numai decăt și întrebă: — »Dar măcar vr'o doctorie, n'a trimes medicul?»

— Firește ca trimes, răspunsei. Iat-o. Așteptam numai să-mi lași rândul la vorbă.

— Ci dă-mi-o odată! Nu știi că acum orice moment e prețios? Dar de ce mai și trimete doctorie, când știe bine că boala e fără leac?

Spusei că putem încă să sperăm, câtă vreme copila trăiește.

— Să sper! Mortimer, nu știi ce vorbești, cum nu știe un copil nou născut. Mai bine — vezi? In rețetă scrie că trebuie să-i dăm la ceas o linguriță. La ceas! — Parcă am avea vreme d'un an ca să mântuim copila! Te rog, Mortimer, repede! Dă săracuței muribunde o lingură plină și caută să fii mai sprinten!

— Dar, scumpa mea, o lingură plină poate că ar fi...

— Nu mă aduce la nebunie!... Ia, ia, comoara mea, inimioara mea; e doctorie urită, amară, dar e bună pentru Neli, — e bună pentru sufletul dulce al mănușii; te face bine, ia, ia, — pune cap, șorul pe sânul mamei și adormi, micuța mea... O, știu bine, că nu mai apucă dimineața! Mortimer, o lingură de supă tot la jumătate ceas o să... O, trebuie să-i mai dăm și beladona, știu eu — și turta lupului. Adu să-i dăm, Mortimer. Lasă numai după mine; tu nu te pricepi la d'astea.

Insfârșit ne culcarăm; leagănul îl trasesem lângă căpătâiul nevastii. Tot tămălăul acesta mă obosise și, după două minute, începui să dormitez.

Deodată nevastă-mea mă trezi.

— Dragă, e închis ventilatorul?

— Nu.

— Îmi inchipuiau eu. Te rog, închide-l numadecăt. E frig cum se cade în odaie.

Il închisei și adormii iar numai decăt.

Alți alina: — Dragă, n'ai vrea să treci leagănul de partea ta? E mai aproape de ventilator.

(Va urma)

INTRE SERVITORE

Bucălăreasa: Știi că drăguțul meu a fost absentat la cântărie, la trupa aburătorilor.

Slujnica: Dar știi tu că-i lucru practic asta. Acum, când dă sul va șede la bucătărie, și vine doamna, n'ai decăt să deschizi ferestrele, și a și zburat.

Dărămături noi și vechi

Italianul: Cine va mai vizita în viitor, după războiul acesta, orașul nostru de ruine și dărămături vestite — Pompei — când Franța are acum altea orase dărămate...

COPII MODERNI

Mama: Lili dragă nu te mai uita atât de curiosă la oameni cu ochii tăi cei mari. Iați exemplul dela Nina, care privește modest în jos.

Lili: Ah mamă dragă, crede-mă, că Nina numai pentru aceea să uita tot în jos ca să i-se vadă mai bine sprâncenele ei cele mari.

Editor și redactor responsabil: D. Birăuțiu
Tipografia »Poporul Român« VII., Ilka-utca 36.

Dela administrația »Foia Poporului Român«, Budapesta, VII., Ilka-utca 36 se poate comanda următoarele:

Harta Europei împreună cu harta Ardealului

cea mai nouă ediție, care cuprinde toate țările învrăjbite, fiecare țară separat colorată costă 1.50 con., plus 10 fileri porto postal.

În casa fiecărui român trebuie să se afle un Calendar al Poporului Român pe 1917

Prețul unui exemplar e de 60 fileri, plus 10 fileri porto postal.

Calendarul „Cucului“ pe 1917

Prețul unui exemplar este de 50 fileri, plus porto postal 10 fileri.

Calendarul „Foi Ilustrate“ pe 1917

Prețul unui exemplar este de 50 fileri, plus porto postal 10 fileri.

Numai 2 coroane

este abonamentul la Foia Pop. Român

zilnică, împreună cu suplimentele

— »Cucul« și »Foia Ilustrată« —

pe timp de o lună

pentru soldații răniți și bolnavi din spitale.

Pentru chelner totul

— e proaspăt

Domnișoara (într'o cafenea): Chelner, ai, te rog, mărci postale?

Chelnerul: De bună seamă, domnișoară dragă, și încă proaspete.

„Carte pentru toți“

asa se numește Biblioteca interesantă ce o scoate Casa de editură de cărți ieftine românești — înființată acum de curând de o mână de români de inimă, cari și-au propus, chiar cu prețul de mari sacrificii bănești, să puie la dispoziție tuturor românilor, săteanului, soldatului, învățătorului, preotului, studentului, negustorului, în general tuturor fiilor și fiicelor de români, — cărți frumoase, originale sau traduse din literatura maghiară, germană, franceză, rusă, engleză, — nuvele, romane, povestiri, istorii, etc. Cărți cari să placă fiecărui, prin cugetarea și simțirea omenească — ce se desprinde din paginile lor, cărți în care să găsească o atmosferă de eroism și seninătate, scene de realism viguros sau poezie adevărată, întâmplări din viață zugrăvite de scriitori meșteri întâmplări cu desnodăminte tragice ori comice, complicate ori simple, sau creațiuni ale unei fantazii îndrăznețe. Cu un cuvânt, tot cărți care să cucerească pe cititor dela prima pagină, să-l subjuge prin ideile și sentimentele frumoase ce va găsi în ele, și să-l provoace momente de bună dispoziție, uitând puțin necazurile vieții de toate zilele. Și

Știință popularizată,

va publica Casa de editură în Biblioteca ei »Carte pentru toți« — talmăcind într'o limbă populară pe înțelesul tuturor, tot ce omul modern trebuie să cunoască.

Istoria războiului

în chipuri și text, va publica Biblioteca »Carte pentru toți«, făcând o descriere ușoară și atrăgătoare a peripețiilor cumplitei măcel de popoare din cei trei ani, însoțind textul interesant, cu ilustrații de toată frumusețea. Această istorie a războiului — care va apare în mai multe fascicule — va închina un Capitol special românilor din monarhia austro-ungară, cari s'au distins în acest război, un capitol care va fi

Albumul eroilor români

În acest album se va găsi bogata listă a militarilor români de toate gradele, cari au fost distinși cu tot felul de decorații, sau au murit luptând eroic pentru patrie. Vom publica portretele tuturor acestor eroi ai noștri.

În general, Biblioteca »Carte pentru toți« va fi o publicație care va interesa pe orice român, și de acesta nu va trebui să lipsească din nici o casă.

Cititorii cari au cumpărat această carte să-și facă o ambiție, și să-și cumpere regulat, broșura după broșura ce va agara din această bibliotecă.

La fiice 2 săptămâni

va apare câte un număr din bibliotecă, și fiecare fasciculă va avea prețul de 0.40 fileri.

Se pot face și abonamente la biblioteca asta, platindu-se pe

Trei luni: Cor. 2.40.

Facem aci invitație la abonament, pentru această bibliotecă care va fi cea mai interesantă bibliotecă a familiei române.

Așteptăm să se anuțe cititorii la Redacția Bibliotecii »Carte pentru toți«, care va fi tot în VII. Ilka-utca 36., Bud. este.

Cu stimă

Casa de editură »Carte pentru toți«
Budapesta, VII., Ilka-utca 36.